

KURJER WARSZAWSKI

D. 7. Grudnia.

WTOREK.

ROK 1830.

N° 328.

WSPOMNIENIA.

Pobyt Napoleona w
Warszawie 1806.

Wczoraj w oktawę naszej chwalebnej Rewolucji, odbyło się Nabożeństwo we wszystkich Kościołach stolicy. W starożytniej Katedrze wobec członków Rządu Tymczasowego, Senatorów i Ludu, śpiewano *Te Deum*. Na *Pradze* odbyło się żałobne Nabożeństwo za wymordowanych mieszkańców w r. 1794, przy tym obrzędzie mieli prawdziwie patryotyczne mowy Professorowie *Szyrma* i *Kunat*, tudzież Magister *Cyprysiński* i Kandydat *Magnuszewski*. Wieczorem oświecono domy i wydawano radosne odgłosy w tych miejscach w których dziś tydzień *Polacy* najdzielniej odznaczali się w walce za odzyskanie praw im należnych. — Wincenty i Bonawentura *Niemcewicz* wczoraj przybyli do Warszawy, z uczuciem należnej im wdzięczności powitali tych ości i naśladowania godnych Patryotów, Obywateli stolicy. — Jakże przyjemnym był widok gdy także wczoraj ujrzano przybyłych z *Stanisławowskiego* kilkuset *Kosynjerów*!

Dyktator Postanowieniem Swoim z d. 5 b. m. mianował P. Aleksandra *Krysińskiego* Mecenasa, utrzymującego protokół w wydziale wykonawczym i Rządzie Tymczasowym, Sekretarzem Jeneralnym Dyktatorjatu. — Postanowieniami z d. 6 b. m. 1) P. Andr. Hr. *Zamojskiego* Referendarza Stanu, zastępcą Ministra Spraw wewnętrznych i policji. 2) P. *Joaquina Łobewela* zastępcą Ministra wyznań religijnych i oświe. publicznego. 3) P. *Józefa Tymowskiego* Radcę Stanu nadzw. zastępcą Radcy Sekretarza stanu. 3) P. *Konstantego Wołickiego* Intendentem Jeneral. Wojska.

Rząd Tymczasowy Królestwa Polskiego. Gdy nadzwyczajne wypadki dni ostatnich przecięły bieg interessów handlowych; stanowi: iż wszystkie *Wexle* których terminu, poczynając od d. 29 Listopada r. b. upływały i nadal aż do czasu obecnego niniejszego rozporządzenia upływać będą, nie tracąc swej mocy wexlowej, bąc dla ich nie zrealizowania w terminie, bąc dla nie zanieśionego w czasie prawem przepisany protest. — Warszawa 4 Grudnia 1830 r. — Prezydniący Senator Woiewoda X. A. *Czartoryski*.

Rząd Tymczasowy Królestwa Polskiego. Z woli Dyktatora, Rząd Tymczasowy pozostaje w swej mocy, w tem co się dotyczy wewnętrznej Administracyi. Z rozkazu Dyktatora wszystkie Władze jakiego bądź rodzaju, z dniem dzisiejszym Urzędowanie rozpoczną. Urzędnicy którzyby niezwłocznie nie objęli urzędowania, do surowej odpowiedzialności będą pociągnięci. Dnia 6 Grudnia 1830 r. Prezydniący Sen: Woje: (podpi:) X. A. *Czartoryski*.

Rząd Tymczasowy na własne żądanie Franciszka *Trzecińskiego*, udzielił onemuż upoważnienie do formowania powstania w Powiecie Orłowskim i Gostyńskim. — R. T. upoważnił Felicjana *Libiszowskiego* do formowania Bataljonu Ochotników w Powiecie Brzezińskim. — Takież upoważnienie otrzymał do Powiatów Kowalskiego i Brzeskiego Hr. Konst: *Wolicki*.

Dyktator mieszka teraz w nowym domu *Mikulskiego* na rogu ulie Senatorskiej i Białostockiej. Wczoraj przed Jego mieszkaniem była straż z *Patka* lgo piecho: linij: — *Pat*

kownik *Turno* znajduje się przy *Wielkim Xieciu*, lecz przysłał oświadczenie, że wróci, odprowadziwszy go do granicy. — Niesprawdziło się, że *Roźniecki* został zabity; nieodstępnie on Wojska Ross: i usiłuje aby wszelkie odezwy z *Warszawy* nie dochodziły do okolic gdzie jeszcze są wojska Ross: — *Niemców* utworzyli powstanie w *Kaliskiem* z właściwą im energją. — Na granicy *Xłwa Poznańskiego* prawie nic nie ma wojska Pruskiego, gdyż armje Pruskie spieszyły na granice Francji. — W *Sochaczewie* Izraelici na pierwszą wieść o rewolucji w *Warszawie*, oświadczyli że są gotowi do walki; Starozakonny *Pinkas* tameczny mieszkaniec, dostarczył broni i uzbroił swoich współ wyznawców. — Są rozmaite wieści z *Litwy*, z ogłoszeniem których wstrzymujemy się, iżby ile możności donosić rzeczywiste zdarzenia. — *Ordynat Zamojski* Prezes Senatu uzbiera w swych dobrach wieśniaków. — Pułk *Iszy Piechoty* linjo: otrzymawszy wiadomość o powstaniu w *Warszawie*, w przeciągu kilkunastu godzin w zupełnym porządku bojowym przybył z *Mszczonowa* do Stolicy. Jest to nadzwyczajny przykład poświęcenia!

Wczoraj przybył do *Warszawy* *Jenerał Wojczyński* przyjaciel *Kościuszki*, cnotliwy Polak, znany zaszczytnie z poświęcenia się swojej Ojczyźnie. — *Litwini* znajdujący się w *Warszawie*, wczoraj zgromadzeni, mieli naradę. — Według wyrachowania statystycznego, uzbrojonych Polaków może stanąć przeszło 300,000. — Najwięcej doniesień zgadza się że *Wielki Xiążę Cesarzewicz* ponawia rozkazy aby wojsko jego w marszu zachowało się iak najspokojniej, lecz wydarzają się nadużycia z powodu niedostatku. *Wielki Xł* w mieście *Górze* uwolnił wszystkich ieńców *Polskich*. *Wojsko Ross:* wyszło z *Warszawy* postępując

ku *Brześciowi*. — W *Płocku* ogłoszono powstanie, o czem jutro domiesiem obszerniej.

Rada Muncypalna M.S. Warszawy z Rozkazu Dyktatora. Stanowi, iż żaden Naczelnik Drukarni i Litografji nie ma inaczej podawanych Artykułów, czyli to w periodycznych czyli też w innych ulotnych pismach, drukiem ogłaszać, iak tylko z podpisem autora artykułu; nadto kaźden Naczelnik Drukarni i Litografji nie ma przyjmować do druku artykułów iak tylko od osób mu znaniomych, lub też o których tożsamości osoby dokładnie się przekonał tak iżby, wraze potrzeby, osobę tę z pewnością wskazać mógł.

Kommissarz Obwodu Warszaw: Zawiadania interessowane osoby, iż *Kassa Obwodu Warsz:* pobor wszelkich należności Skarbowych tak zaległych iako i bieżących w godzinach zwyczajnych od 8 zrana do 4 popołudniu iak zwykle uskutecznia. *Suffczyński*.

Są już różne zmiany. Z powstaniem naszym i obudzeniem się wolności, zaczęły już znikać przesady, duma i wywyższanie się nad innych. Mało już widzimy iak dawniej Panów, którzy bez karety od domu do domu podróży odprowadzić nie śmieli. Damy wyższego znaczenia nie mające swojej kuchni, zaczęły uczęszczać do *Restauracji*, do czego chwalebny przykład dała jedna z żon uwielbianego w *Narodzie* *Jenerała*.

W dniu 5 b. na placu broni zawieszono na *Chorągwi Warszaw:* Uniwersytetu ofiarowaną przez *Grabowskiego Jana* Magistra Prawa i Admini: Szarzę *Kościuszki* Bohatera *Polski*, iest to droga pamiątka na którą zapewne wszyscy nieobojętnie spoglądać będą i za której śladem młodzież Uniwersytecka z zapałem pospieszmy wraze wydarzonej potrzeby.

Orzeł Biały Dziennik Polityczny z gołym prawem iest prawdą, przedaie się w

wszystkich Kantorach Kurjera Warszawski: po gr. 10 exemplarz. Drugi Ner lgo Tomu z b. m. wydzie niezwłocznie; Dziennik ten poświęcony jest Szkole Podchorążych i Akademji Warszawskiej.

Obywatelki Warszawianki! Czas trawiony na zabawach poświęćcie dostarczaniu szarpi! Jeśli nasi Wołownicy w sprawie ojczyzny okryją się zaszczytnymi bliznami, boleść ich umniejszą się, gdy do zagojenia ran wasze przyłożą się ofiary.

Wczoraj również iak onegdaj w Teatrze Narodowym z zapałem żądano powtórzenia śpiewek patryotycznych. Przed rozpoczęciem widowiska, odczytano odezwę *Franciszka Grzymały* wzywającą do uroczystego obchodu okławy teraźniejszej rewolucji. Gdy w wierszu niżej wyrażonym deklamowano wyrazy „Za jednego który legnie, stu mścicieli stanie” cała Publiczność okrzyknęła *tysiąc! tysiąc!* Żądano wiedzieć kto jest Autorem tej poezji, dziś dowiadujemy się że *Franci: Dmóchowski*. W końcu Chór śpiewał nowe strofy ułożone przez *Konstantego Gaszyńskiego* na nutę *Jeszcze Polska nie zginęła*. Poczem obecni dłużej tańczyli tańce narodowe. — Podobnież było i w Teatrze *Rozmaitości*.

CZEŚĆ MŁODZIEŻY POLSKIEJ!

(Wiersz deklamowany w Teatrze Naro:)

Polska młodzież niech nam żyje!

Nikt jej nie przesadzi.

Bo jej ręką dobrze bię,

Głowa dobrze radzi.

Pogębieni, zapomnieni

Od całego świata,

Własnych baliśmy się cieni;

Brat unikał brata.

Ledwie Polskie bronie błysły!

Polskie wstały dzieci!

Więzy nasze iak szkło prysły,
Złota wolność świeci.

Każdy dzień żołnierzy rodzi,

Mnożą się obrońce;

Świetna zorza!... po niej wschodzi

Najświetniejsze słońce!...

Niech do boiu każdy biegnie!

Piękne tam skonanie:

Za jednego który legnie,

Stu mścicieli stanie.

Zawsze Polak miał nadzieję

W mocy niebios Pana;

On w nas, jedność, zgodę wlecie,

A przy nas wygrana.

Obywatel! Składający Radę Muncyp: wiążąc potrzebę wdzielszych okolicznościach ułatwienia najprędzszego komunikacji pacztowych; wzywają wszelkie Władze tak Cywilne iako i Wojskowe, oraz Obywateli mających nacelu dobro kraiu, porządek i szybkie rozsyłanie rozkazów Rządowych; ażeby wszystkim Poczta-Antom dodawali pomoc i wszelkich starań dołożyli, do utrzymania takowych w najlepszym porządku.

Kommissja Rządowa Wojny. — Wzywa niniejszym wszystkich mających na sprzedaż SALETTE, SIARKE i OŁÓW lub chcących się podjąć ich dostawy ażeby w iak najprędzszym czasie składali swe deklaracje do Dyrekcji Artyllerji i Inżynierji w Kommissji Rządowej Wojny z wyrażeniem, ile teraz wymienionych Materiałów zaraz dostawić mogą i po iakiej cenie; tndzież ile i czego się chcą podjąć dostarczyć, w iakim czasie niezawodnie podać ostatnią cenę zapłaty której żądają. — W Warszawie d: 6 Grudnia 1830 r. — Dyrektor Jlny Materiałów Artyllerji i Inżynierów w Kommissji Rządowej Wojny *Generał Bdy Sabacki*.

W Dzienniku Powsze: była następująca odezwa: *Rossjanie!* Lud i wojsko *Warszawy* podniosło oręż przeciw słuzalcom, którzy nie godnie zdradzili zaufanie monarchy *Mikołaja*, burzycieli konstytucji i prawa. Bóg po-

błogostawił naszym usiłowaniom; cały kraj już się uzbraja. Polacy pamiętaią, że są *Stawianami*, Polacy pamiętaią, że wy *Rossjanie* iścieście braćmi naszymi. Niemamy ku wam żadnej zawiści, żadnej niechęci; kochamy was, pragniemy równie, abyście i wy mieli takie swobody, za jakie my dziś orgę podnosimy. Bracia *Rossjanie*, złóście niechęć ku nam; podajmy sobie braterskie dłonie i spólnemi siłami domagajmy się swobód, umniejszenia naszych cierpień. Szanujmy Monarchę, którego łudzili ludzie niegodziwi, upatrujący zysku i bogactw w tem, że Lud i Monarchę rozdawali. Wracajacy do nas, znajdzie braterskie przyjęcie, miłość. Dwa wielkie szlachetnie *Stawiańskie* narody, powinny zjednoczyć się i wszelkimi sposoby uzyskać prawa, zabezpieczyć swoje życie polityczne, sławę, potęgę, majątki przed drapieżstwem i okrucieństwem służalców, którzy się paśli naszymi łzami i krwią naszą.

Officerowie Pułku 2go linjo: składają najczulsze podziękowanie szanownym Obywatelom *Petykusowi* i *Deplerowi*, którzy uprzejmie ofiarowali znaczną ilość tytoniu i wódki gdy oddział tego pułku stał na warcie przy głównym Ratuszu w pierwszych dniach Rewolucji.

Obywatelka, Właścicielka Domu przy ulicy Nowy świat na rogu od Nowej drogi, okazała przykład dla innych Polek, nieoszczędzając bowiem własności swojej, otwarty miała ciągle Dom swój przez cały tydzień, ofiarując żywność, czego tylko potrzebowali, tak dla wojskowych jako i cywilnych, którzy pełnili obowiązki straży, zabezpieczających dobro Narodu, słusznie więc mieścić ją należy w liczbie takich które poszły podobnym torem.

DONIESIENIA.

W NASTĘPIAJĄCĄ SOBOTĘ dnia 11 b. m. rozpocznie się ciągnięcie PIĄTEJ KLASY 38 Loteryi Król. Pols., LOSÓW KUPNYCH do tejże klasy.

sy ieszczę w moim Kantorze dostać można, całkowitych po złp: 130 gr: 15, ewierciowych po złp: 32 gr: 19. — *A. Wertheim* Nr 385 na Krakowskiem Przedmieściu w domu W. Ryxa.

Pułkownikowska SZLIFA znajduje się w Drukarni Kurjera Warszawskiego do odebrania.

KOKARDY Narodowe z ORŁEM POLSKIM srebrne, pięknie zrobione, są do nabycia przy ulicy *Biedzińskiej* pod Nr 600 u Złotnika *Lulupa* sztuka po Złotych Polskich 5.

W dniu 4 b. m. i. r. zgubiony został *PULJARES* zielony sajanowy, z napisem na wierzchu a *Paris*, w niem znajdowały się różne papiery dotyczące się interessów już załatwionych, z których nikt użytkować nie może, a które to dokumenta właścicielowi ich wielce potrzebnymi są; uczeiwy znalazca raczy tenże *Puljares* do Drukarni Kurjera Warszawskiego złożyć, gdzie przyzwolita nagrodę odbierze.

Z powodu następującej Zimy, gdzie najwięcej czuć się daią dotkliwe cierpienia odmrożeń dawniej członków, mam za obowiązekawiadomić Szanowne Osoby życzące doznać ulgi w tych cierpieniach: iż do najwyższego stopnia approbowany *BALSAM* udrabiałacy wszelkie części odmrożone, zupełnie do pierwotnej czerstwości doprowadza; jak dowodem jest oświadczenia w pismach publicznych wdzięczność, a który nierównie w tym czasie lepiej ieszczę wydoskonalony, i w powiększonych flaszkach z drukowaną do każdej Informacją tudzież i ceną dawniejszą sprzedawany w Składzie głównym u podpisanego w zamieszkanu w Warszawie przy rogu ulicy Sto Krzyżkiej i Marszałkowskiej Nr 1401 Lit. A. prócz tego dla tym większej dogodności *Pinej* Publiczności znajdujacego się w depozytach przy ulicy Krakowskie Przedmieście w Skleпах Dobroczynności, *PP. Hudschon et Comp: Pikulskiego i Wennumera* na Nowym Świecie w Sklepie *P. Ringa*, na Senatorskiej w Sklepie *PP. Zanders et Comp: i* przy ulicy Miodowej u *P. Grossa* pod filarami. Z którym mam zaszczyt polecić się. *Baptist Schaejder* uprzywilo: Operator Nagmiotków.

KUCHARZ bezżenny, obeznany dobrze w swej sztuce, mający zaletne świadectwa, może mieć bardzo dobre miejsce, niech się tylko zgłosi do *Hendla Winnego* przy ulicy Miodowej Nr 482.

TEATR NARODOWY. Dziś *Szkoda Warsz. Tadeusz Chwałobóg. Uwertura a Willelma Teba. Tadeusz.*